

a kettős silicát-kristályok elgőzölgés útján képződnek; mindazáltal ezek a legerősebb vörös izzásnál is tűzállóknak mutatkoznak. Ebből az következik, hogy a fluoridoknak nemcsak jelentékeny ásványképző erejük van, hanem hogy — ha szabad magunkat így kifejezni, — a legállandóbb testeknek is szárnyakat kölcsönöznek. Eszünkbe jut itt az orthoklasznak azon sajátos képződése, melyet Mansfeld egyik részolvasztó kemenczéjének felső részén figyeltek meg. E kemenczében fluorcalciumnak alkalmazása azon nézetre jogosít, hogy itt a fluor okozta az ásvány elpárolgását. Föl kell vennünk, hogy a fluorbáryumnak kovasav jelenlétében

a timföldre való hatása, midőn kristályodott kettős silicát áll elő, különös esete egy általános reactionnak, mely a fluoridok különféle alljak által való felbomlására vonatkozik. Ezt más kísérletek útján tényleg konstatálták is, s a kísérletezők birtokában vannak másfajta kettős silicátoknak is, melyek ugyanoly körülmények között képződtek mint amazok.

Ezen kísérletek oda vezettek, hogy értékes ásványokat aránylag nagy darabokban lehet előállítani, — és a már eddig elért eredmények azon reményre jogosítanak, hogy sikerülni fog azokat technikailag is hasznosítani. (Chem. Centr. Bl.) L. I.

TÁRSULATI ÜGYEK.

Jegyzőkönyvi kivonatok a társulat üléseiről.

K Ö Z G Y Ű L É S.

1878, január 16-ikán a m. t. akadémia kis termében.

Elnök: THAN KÁROLY.

I.

Elnök a közgyűlést következő beszéddel nyitja meg: Tisztelt közgyűlés! Midőn ez alkalommal szerencsém van a k. m. természettudományi társulat közgyűlését megnyitni, örömmre szolgál annak kijelentése, hogy a lefolyt év ismét olyan volt, melyben társulatunk élénk tevékenységet mutatott fel. Ezen tevékenység azon különféle irányokban, melyeket társulatunk követ, összhangzatosan gyarapodott ez évben is. Ugyancsak növekedést tapasztalunk a tagok számát és a társulat anyagi helyzetét illetőleg is, mi a súlyos gazdasági viszonyok között kiválóan örvendetes jelenségnek tekinthető, és ismét kétségtelen tanuságúul szolgál annak, hogy társulatunk léte nem a pusztá divat vagy legfeljebb fényűzés mulkony alapjain, hanem oly alapon nyugszik, melynek fő támaszait és ennél fogva szilárdságát nemzetünk szellemi életének kellékei képezik. A tisztí jelentésekből részletesen értesülni fognak a mondottak valóságáról, melyből, úgyhiszem, a t. közgyűlés azon következtetésre fog jönni, hogy a lefolyt év eredményével, habár még sok tenni való marad is fenn, egészben véve megelégedhetünk. Alig szükséges kiemelnem, hogy társulatunk szervezete mellett a kedvező eredményt a lelépő választmány egyes tag-

jainak, főleg pedig a tisztí személyzet buzgó közreműködésének köszönhetjük. Midőn ezért az illetőknek benső köszönetemet kifejezném, a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Ezután az elnök előterjeszti a közgyűlés napi rendjét, bemutatja a múlt közgyűlés hitelesített jegyzőkönyvét és a mai ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Nickl Mihály, Müller József és Inkey Béla urakat kéri fel.

Erre a tisztí jelentések, nevezetesen a titkári, könyvtárnoki és pénztárnoki jelentések olvastatnak fel a következő sorrendben:

II.

TITKÁRI JELENTÉS.

— Szily Kálmántól. —

Tisztelt Közgyűlés! A tavali közgyűlésen, mely egyszersmind beszámoló gyűlés volt a választmány és tisztikar három évi működéséről, részletesebb képet igyekeztem rajzolni társulatunk közel multjáról. Mostani jelentésem csupán a lefolyt évről, a triennium első évének történetét fogja röviden előadni.

Az 1877 január 17-én végbement közgyűlés óta, társulatunk 7 szakgyűlést, 8 választmányi ülést és 14 természettudo-

mányi estélyt, tehát összesen 29 előestélyt tartott, annyit a mennyit egy év alatt még soha!

A szakgyűléseken következő tagtársaink tettek előterjesztéseket: Hantken Miksa a magyarországi mészkövekről; Thanhoffer Lajos az érverésre befolyó körülményekről; Szily Kálmán Poggenдорff emlékééről; Plósz Pál az ideghártya biborszínéről; Wartha Vincze az érzékeny lángok kényelmes előállításáról; Schuller Alajos egy előadási elektroskópról; ugyanő az alkénessavas nátrón képlettetett kristályodásáról; Than Károly több rendbeli előadási kísérletet mutatott be; Kont Gyula az érzékeny lángokról; Paszlavszky József egy nyitvatermő tulipánról; Fröhlich Izor a galvanikus erély átalakításáról mechanikai erélylyé a Gramme-féle gép által; Wartha Vincze az alizarinról, mint kémszerről a víz keménységének meghatározására; ugyanő egy egyszerű módról az arzén jelenlétének kimutatására; Lóczy Lajos a Biharhegység sajtáságos völgyképződéséről; Krenner József Sándor az óbudai hegycsumálásról; Kosutány Tamás a magyarországi dohányok jelene- és jövőjéről; Borbás Vincze rövid florisztikai közleményeket terjesztett elő; Hoitsy Pál a meteorokról, mint az élet hordozóiról; Pillitz Vilmos a condensált mustról; Staub Mórícza Campanula Staubii ügyében; Wartha Vincze a szénoxyd kérdéséről a vaskályhánál; Schuller Alajos egy nyomasztó szabályozóról világító gáz számára. Összesen 17 előadótól 23 előterjesztés.

A természettudományi estélyeken következő tagtársaink tartottak előadásokat: Herman Ottó folytatta és befejezte „állatlet mint munka“ című előadás-sorozatát; Fodor József 3 előadást tartott az egészséges házról és lakásról; Szabó József szintén 3-mat az ivóvíz kérdéséről Budapesten; Than Károly 2 előadást a Gramme-féle dynamo-elektrikus gépről; Thanhoffer Lajos 3-at a táplálkozásról; és végre Lengyel Béla 1 előadást a robbanó anyagokról. Összesen 6 előadótól 14 előadás.

Az estélyek Budapest experimentális előadó-termei közül a legnagyobbban tartattak, s a terem mégis a legtöbb alkalommal kicsinynek mutatkozott, elannyira, hogy a jegyek kiosztásában, a tagok érdekeinek megóvása tekintetéből, némi megszorító rendszabályokat kellett alkotni. E rendszabályok, melyekről a közönség ideje korán értesítve lön, a most folyó saison megnyíltával léptek életbe.

Áttértek jelentésem második részére, a társulat 1877-ik évi kiadványainak elsorolására.

A lefolyt év, a megelőzőkhöz mérve, főltűnően gazdag volt a hazánkat érdeklő tudományos monographiákban. A nyílt pályázatok évről évre bővebben termik gyümölcseiket. 1877-ben a következő természettudományi monographiák jelentek meg társulatunk kiadásában:

1. *A sodró állatkák (Rotatoria) és Magyarországon megfigyelt fajaik.* Négy könyvmotató táblával Dr. Bartsch Sámuel-től.

2. *Magyarország vaskövei és vasterményei.* Három táblázzattal és négy rajzzal kísérettel. Krassai Kerpely Antal-tól.

3. *Magyarország jellemzőbb dohányjainak chemiai és növény-életlani vizsgálata.* I. rész. Dr. Kosutány Tamástól. E munkának II. részét. Dr. Kosutány Tamás úr az 1877. évi nyílt pályázat alapján nyert megbízást, „a magyarországi jellemzőbb dohányfajok hamvának chemiai megvizsgálása és a dohányerjesztés tanulmányozása, különös tekintettel a hamualkatrészeknek növény-physiologiai és ipari jelentőségére“ fogja képezni.

4. *Magyarország bókfaunája II. kötet. A rendszer.* Három könyvmotató táblával. (Ungarns Spinnensfauna. II-ter Band. Das System.) Herman Ottótól.

A nyílt pályázatok útján készült monographiákból 1874 óta, a mely évben az első kötet látott napvilágot, most már 8 kötetet adtunk ki.

E sajtáságos jellemű pályázatok. — most már az eredményeken konstatálhatjuk — tetemeset lendítettek a speciális kutatásokon, melyeket Magyarország ismeretlenebb részeiben vagy a nálunk előforduló természeti jelenségekre nézve még tennünk kell. „Minden esetre jól választott mód — így szól egy külföldi tekintély társulatunk ez irányú működéséről — hogy Magyarországot legelőbbben is a magyarokkal s másodsorban az általános tudós világgal is megismertessék. A mi szellemi munkát valamely országban végeznek, az csak akkor válik közérdekűvé, ha már maga az ország is kutatások tárgyává vált; s ennél fogva a megindított kutatások cél és eszközök is egyszersmind s így szolgálnak arra, hogy a magyar tudományosságra felhívjuk az általános figyelmet.

A Természettudományi Könyvkiadó Vállalatból a lefolyt évben jelent meg a 13-ik kötet, Edw. Smith munkája: „A tápszerekről.“ A 14-ik kötet — Johnson: „Miből lesz a termés?“ — és a 15-ik, mely Faraday, Helmholtz és Pettenkofertől kisebb értekezések gyűjteménye lesz, már sajtó alatt van és az év első negyedében meg fog jelenni, Bizvást elmondhatjuk, hogy e 15 kötet társulatunk interventiója nélkül magyar nyelven soha sem jelent volna meg, vagy ha egyik-másik közülök, valami nagy-

lelkü meczénás bőkezűségéből vagy valamelyik kiadónk vakmerőségéből meg is jelenik vala, bizonyára nem kelt volna el, mint most, 1500 példányban.

A Népszerű Természettudományi Előadások Gyűjteményéből — az úgy nevezett füzetes válatból — eddigelé 7. füzet jelent meg, Pulszky Ferencz, Klein Gyula, Lengyel Béla, Wartha Vincze, Fodor József, Szabó József és Than Károly előadásával. A 8-ik füzet Thanhoffer Lajos előadásával a táplálkozásról, e napokban fog megjelenni. E füzetek 1000 példányban nyomtatnak, melynek mintegy fele a társulat titkárságához beküldött direct megrendelések útján kelt el, a másik fele pedig a könyv-árusi forgalomnak adatott át.

1877-ben Társulatunk még két katalógust is adott ki:

1. A természettudományi Társulat tagjainak névjegyzékét, mely a létszámot 1877 február 22-én tünteti elő.

2) A társulat Könyvtárának czimjegyzékét, melyről a könyvtárnok úr fog megemlékezni.

Társulatunk havi folyóiratából, a Természettudományi Közlönyből múlt decemberben jelent meg a 100-ik füzet; a jelen évvel tehát egy új század vette kezdetét. Az 1877-iki évfolyamban 34 nagyobb cikk, 81 apróbb közlemény jelent meg 48 írótól, és ezeken felül a Levélszekrény rovatában 37 természettudományi kérdésre adatott felvilágosító válasz.

A Természettudományi Közlöny képezi azon állandó kapcsolatot, mely társulatunk tagjait egybetartja. Neki köszönjük társulatunk népszerűségét, valamint neki köszönjük a tagok létszámának folytonos emelkedését is.

A lefolyt évben társulatunk örökítő tagjainak száma 9-czel növekedett, ú. m. a következőkkel:

Hohenauer Ignác, nevelő Kassán.
Dr. Hőgyes Endre, egy. tanár Kolozsvárt,
Micskey Inre, mérnök Budapest,
Micskey-Sóos Anna úrhölgy Budapest,
Dr. Szabó József, egy. tanár Budapest,
Szentandrassy Lajos, birtokos Eperjes,
Dr. Thanhoffer Lajos, egy. m. tanár Bpest,
Dr. Vásárhelyi Imre, birtokos Szomoron,
Virág Elek, urad. felügyelő N.-Várad.

Az alapító és örökítő tagok száma jelenleg 96, kik közül hárman érdemeiknél fogva vétettek fel az alapító tagok sorába. Az alapítványok összege jelenleg 26086 frt. 25 kr-ra rúg.

A tavali közgyűlésen a rendes tagok létszáma volt: 4651. Ez évben 8 választmányi ülésen megválasztottak összesen 456-an, és így a jelenlegi létszám lenne: 5107. Azonban elhalálozás és kilépés következtében elvesztett társulatunk ez

év alatt 234 tagot: örökítő taggá lett a rendes tagok közül 6, Levonandó tehát 240. E szerint a rendes tagok jelenlegi létszáma 4867, vagyis 216-tal több mint a tavali közgyűlésen. A társulat tagjai között jelenleg 56 hölgyet tiszteletünk.

Halál által a lefolyt évben nem kevesebb mint 47 tagot veszítettünk. Keletéről közülök kiválóan mely kegyelettel kell megemlékeznünk, ú. m. Dr. Entz Ferencz-től, borászati irodalmunk egyik úttörőjéről és Dr. Klein Mihályról, Komárom főorvosáról. Ők társulatunknak alapítása évétől, 1841-től fogva, 37 éven át buzgó tagjai voltak. A 134 megalapító közül, kik 1841 május 28-kán a társulatnak alapjait megvetették, ma már csak 6-ot tiszteletünk sorainkban, kik is a következők:

Dr. Arányi Lajos.

Dr. Jedlik Ányos.

Dr. Kovács Sebestény Endre,

Dr. Nendtvich Károly,

Dr. Wagner Dániel és

Dr. Zlamál Vilmos.

Mily öröm lehet ez országosan tisztelt férfiaknak, hogy a gyenge növényke, melynek elültetésében és gondozásában annyi éven át tevékeny részt vettek, elvégre terebélyes törzsszé erősödött. Kívánjuk nekik, t. Közgyűlés, hogy Társulatunk folytonos terjeszkedésében és virágzásában még sok számos éven át örömeiket találhassák.

III.

KÖNYVTÁRNOKI JELENTÉS.

— Heller Ágosttól. —

Tisztelt közgyűlés! Ez alkalommal harmadszor van szerencsém a tisztelt közgyűlésnek a társulat könyvtára körül való működéséről számot adni. Midőn a könyvtárnoki tisztséget három évvel ezelőtt átvettem, a könyvtár új felállítása és katalógizálása, továbbá a czimjegyzék kiadása bővebb jelentésekre elég anyagot szolgáltatott. Most, midőn ezen teendők be vannak fejezve és a könyvtárnoki működés rendes medrébe jött, jelentésemet — mely csak a bibliotheka rendes életjelenségeire vonatkozik — szintén rövidebbre szabhatom.

Legjelentékenyebb mozzanat a könyvtár múlt évi történetében czimjegyzékének megjelenése. Ez a czimjegyzék, mely a bibliotheka állapotát az 1876-ik év végén képviseli, múlt év márczius hónapjában jelent meg 10 $\frac{1}{2}$ nyomtatott ínyi terjedelemben.

A könyvtár használata az utolsó években tetemesen növekedvén, részletesebb könyvtári szabályzat kidolgozása mutatkozó szükségessé; a szabályzati tervezetet a választmány múlt évi februárhó 21-ikén és áprilhó 18-án tartott ülésein megerősítette és érvényre emelte.

A lefolyt évben a könyvtár ismét szé-

pen gyarapodott. Eltekintve a folyóiratok és társulatunkkal csereviszonyban álló bel- és külföldi tudományos társulatok kiadványai által okozott gazdagítástól, a társulat könyveinek számát és szaporodását a következő táblázatos összeállítás mutatja:

A csoport neve	Csoport-betű	Hány mű	Gyarapodás 1877-ben
Anthropologia, ethnographia	A	145	15
Philosophia	B	301	31
Chemia	C	168	12
Astronomia, methorologia	D	177	27
Geographia	E	308	22
Gazdaságtan	F	236	17
Zoologia	G	325	22
Botanika	H	277	52
Mineralogia, Geologia	J	246	5
Orvosi tudomány	K	1165	39
Physiologia, Anatomia	L	205	22
Physika	M	232	33
Encyclopaediák, szótárak	N	106	16
Folyóiratok	O	220	14
Tudományos társulatok kiadványai	P	169	8
Vegyesek	R	305	28
Hungarica	S	334	8
Összesen		4919	391

azaz: az összes művek számának $7.9\frac{9}{10}$ -a.

Nagyobb könyvgyűjteményt ez évben csak egyet vett át a könyvtár: Kovács Gyula elhunyt tagtársunk hagyományából származó leginkább botanikai műveket.

Nem adnék teljes képet könyvtárunk gazdagságáról, ha az olvasóteremben használt folyóiratok számáról nem tennék említést. A társulat 1877. év végén éppen 100 folyóiratot járatott. Ezek közt van 27 magyar, 52 német, 12 francia, 9 angol. Ezzel kapcsolatban felemlítendő, hogy a múlt évben ismét számos folyóirat régibb hiányzó számai hozattak meg, mi által a régibb évfolyamok kiegészítettek.

A társulat jelenleg 74 bel- és külföldi tudományos társulattal áll csereviszonyban. Ezek közt van 17 magyar, 38 ausztriai, németországi és svájci, 1 angol, 4 francia és belgiumi, 5 éjszakamerikai, 3 olasz, 2 németalföldi, 1 norvégiai, 1 finnlandi, 1 orosz, 1 braziliai.

A múlt évben megkezdtük a kiadványok kicserélését a következő 7 társulattal: 1. Naturwissenschaftlicher Verein in Ausage; 2. Békésmegyei régészeti társulat; 3. Kolozsvári orvos-természettudom. társulat; 4. Kolozsvári tudomány-egyetemi kör; 5. a luxembourgi „Société botanique“; Ungi

természettudom. társulat és 7. a helsingfors-i: „Societas pro fauna et flora fennica.“

A társulati kiadványokért esérében nyert tudományos társulatok évkönyvei és egyéb iratai a könyvtár legértékesebb alkotó részeinek egyikét képezik már jelenleg is. Dr. Benne Rudolf tagtársunk, ki a társulati könyvtár ügyét már éveken keresztül melegen pártolja, azon indítvánnyal kereste meg a választmányt, hogy a társulat hasonló célú tudományos egyleteket és társulatokat — a mennyiben ezek velünk még nem állának csereviszonyban — szólítson fel ily kiadvány-cserének megindítására. A választmány ezen indítványt magáévé tévén, a szóban levő társulatok körlevél útján történendő felszólítását határozta el.

Valamely könyvtár rendeltetésének csak akkor felel meg, ha a könyvek menél gyakoribb használat alá esnek. Ebben a tekintetben is öröndetes haladást mutat a könyvtár statisztikája, összehasonlítva az 1876-ik év eredményével. Akkor 920 mű lett házi használatra kikölcsönözve, a múlt évben 179 tag 1284 művet kölcsönzött ki. Ezen számokba még nincs betudva azon könyvek száma, melyek a könyvtár helyiségében, az olvasóteremben használtak.

IV.

PÉNZTÁRNOKI JELENTÉS.

— Leutner Károlytól. —

Tisztelt közgyűlés! A társulati titkár urnak imént hallott öröndetes jelentése után kedves kötelességet teljesíték, midőn pénztárnoki tisztemhez képest, társulatunknak vagyoni helyzetét feltárva, a mondotakat számokkal tüzetesebben is megvilágitatom.

Miután a pénztári számadásban a részletek hü elsorolását is adtam, legyen szabad ezuttal csak a számlák főbb tételeire hivatkoznom, hogy a megelőző évben kimutatott társulati vagyonnak az 1877-ik évben elért gyarapodását élnekben tüntethessem elő.

Ha a közelmúlt évi 26086 frtnyi alapfőket az 1876. évi zárszámadásban kimutatott 23309 frtnyi társulati alapfőkével összehasonlítjuk, kitűnik, hogy ez évben az alapfőke 2776 frttal szaporodott; maga a gyarapodás 797 frttal nagyobb mint az 1876-ik évi, és ha a két gyarapodást százalékban fejezzük ki: az alapfőke az 1876. évben 9, a közelmúlt évben pedig 12 százalékkal nőtt; a gyarapodás tehát évről évre mind nagyobb arányokat ölt, mi oly öröndetes tény, hogy arra a tisztelt közgyűlést különösen figyelmeztetni kívántam.

Áttérve most a forgótké számláján kimutatott 19927 frtnyi tiszta bevételre, kitűnik, hogy a közelmúlt évben 1863 frttal

több folyt be, mint az 1876. évben; 1876-ban az azon című bevételi többlet csak 478 frtot tett. Ezen két többletet százalékban kifejezve a forgótőke bevétele 1876-ban 2 százalékkal, 1877-ben pedig 10 százalékkal nőtt.

A forgótőke összes kiadásaként a múlt évben 19,371 frt 27 kr. van kimutatva, de ezen összegben az előbbi évekből felhasznált és a múlt évben visszatérített 705 frtnyi alapítvány, továbbá a társas körnek az 1876-ik évben két hónappal előbb átengedett szállásért kárpótlásul adott 133 frt, mint tisztán az előbbi éveket illető kiadások, úgy mint Toldy Ferencz emlékére kifizőtt pályakérdésre kiadott 100 frt, tehát összesen 938 frt a fentebbi összegből kivonandó, s ez esetben a forgótőkeből tett kiadás 18433 frt. 27 krra olvad le; s így a múlt évben a kiadás 670 frttal, azaz 3·7 % -tel nagyobb, mint az 1876-ik évben.

A könyvkiadó vállalat I-ső ciklusának múlt évi 923 frtnyi bevételéből a tisztviselők 15 % -nyi díjrészletének levonása után 796 frt fordítottatott az alaptőke gyarapítására; mely összeg az 1876-ik évben e czímen átvitt összegnél 74 frttal az az 10 százalékkal nagyobb.

Mely tényből kitűnik, hogy daczára annak, hogy a már előbb több mint 1100 eladott teljes példány közkezen forog, a közönség ezen ciklus kiadványai iránt még mindig elevenen érdeklődik. Megemlítendőnek vélem még, hogy az I-ső ciklusból ez ideig nyert tiszta haszon az alaptőkét összesen 2935 frt 49 krral növelte.

A könyvkiadó vállalat II-ik ciklusának múlt évi összes bevétele 9924 frt. 50 kr., és összes kiadása 8006 frt 49 kr. S miután ezen ciklus kiadványainak utolsó két kötete csak közelebb fog megjelenni s azoknak kiállítási költségét előre meghatározni

nem lehet, elég legyen felemlíteni, hogy e czímen még 4494 frt 90 kr. áll rendelkezésre.

Az országos érdekű kutatások és közlemények múlt évi összes bevétele 4040 frt, a kiadás pedig 2935 frt 55 kr. Ezen két tétel különbözete az előző évekről e czímen maradt pénzkészlettel együtt 8639 frt 70 kr., — mely összeg még rendelkezésre áll.

Végül eltekintve a társulati könyvtárban, a még elárusítandó kiadványokban, a bútorzatban és egyéb tárgyakban rejlő értéktől, társulatunknak tisztán értékpapirokban, kötelezvényekben és készpénzben levő vagyona az 1877-ik év végén 28178 frt 68 kr, melyet az 1876-ik évi vagyonnal összehasonlítva, kitűnik, hogy a vagyon a múlt évben 3333 frttal azaz 13 százalékkal szaporodott.

Ezen öröndetes eredmény alkalmából önkénytelen merült fel emlékezetemben társulatunk 10 év előtti vagyoni állapota, midőn a mostoha viszonyok miatt az alapítványok már nagyobb része felhasználtatott, s az akkori közgyűlés azon szomorú tényről vett tudomást, hogy a társulat a következő 1868-ik évre csak 800 frt pénzkészlettel rendelkezik, míg működésére 3600 frt adósság hat zsbbasztólag.

Társulatunk mostani szerencsés vagyoni állapota nem csak az általa felkarolt eszmének hasznosságára és életrevalóságára vall, de a társulat működését ezen tíz évi időköz alatt vezetett választmány lelkiismeretes buzgóságára és rendíthetetlen kitartására is emlékeztet; emlékeztet azon férfiakra, kik a tudományos cél iránt lelkesülésekben semmi nehézségtől nem rettentek vissza, s karöltve a társulatnak többi buzgó tagjaival, a társulat fenntartására szellemi munkájokkal is közreműködvén, a pusztulás terén virágzó jólétet teremtettek.

* * *

A KIR. MAGYAR TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT PÉNZTÁRÁNAK ÁLLÁSA 1877 VÉGÉN.

I.

PÉNZTÁRI EGYBEVETÉS 1877-IK ÉVI DECZEMBERHÓ 31-IKÉN.

Bevétel:

1. Az 1876-ik évről maradt <i>takarékpénztári betételek</i>	10000 frt. — kr.	
2. Az 1876-ik évről maradt <i>készpénz</i>	1764 " 82 "	11764 frt. 82 kr.
3. Az 1877-ben lefizetett pártoló és örökítő tagsági <i>alapítványok</i>	942 " 50 "	
4. <i>Alapítvány</i> a könyvkiadó vállalat I-ső ciklusának <i>bevételi többletéből</i>	796 " 27 "	
5. Az 50-es évekből elköltött <i>alapítványok a forgótőke</i> <i>ből</i> visszatérítették	705 " — "	2443 " 77 "
6. A <i>forgó tőke</i> 1877-ik évi összes bevétele		19927 " 34 "

7. Az „országos érdekű kutatások és közlemények“ számlájának bevétele	4040	frt.	—	kr.
8. A könyvkiadó vállalat I. ciklusának 1877-ik évi bevétele	923	frt.	47	kr.
9. A könyvkiadó vállalat II. ciklusának 1877-ik évi bevétele	9924	„	50	„
	10847	„	97	„
Bevételek főösszege	49023	„	90	„

K i a d á s :

1. A lefizetett alapítványokból vásárolt állampapírokra	2439	frt.	34	kr.
2. A forgó tőke számlájában kimutatott kiadás	19371	„	27	„
3. A könyvkiadó vállalat I. ciklusának összes kiadása	923	frt.	47	kr.
4. A könyvkiadó vállalat II. ciklusának összes kiadása	8006	„	49	„
8929	„	96	„	
5. Az „országos érdekű kutatások és közlemények“ számlájának összes kiadása	2935	frt.	55	kr.
6. Takarékpénztárban elhelyezett készpénz	13800	„	—	„
7. Egyenlítő összeg	1547	„	78	„
Kiadások főösszege	49023	„	90	„

II.

ALAPÍTVÁNYOK SZÁMLÁJA.

I. B e v é t e l :

	Készpénz:	Állampapír:	Kötelezvény:
1. Az 1876-ik évről maradt	116	21387	1805
2. 1877-ik évben befolyt alapítványok	94	410	200
3. Az 50-es években elköltött alapítványok a forgó tőkéből visszatértettek	705	—	—
4. Alapítvány a könyvkiadó vállalat I. ciklusának 1877. évi bevételi többletéből	796	—	—
5. Vásárolt állampapírok	—	3550	—
Összes bevétel	2560	25347	2005

2. K i a d á s :

	Készpénz:	Állampapír:	Kötelezvény:
1. 3550 frt. névleges értékű állampapírok vételára	2439	525	—
2. A befizetett alapítványok kiadott kötelezvényei	—	—	862
3. Egyenlítő összeg	120	24822	1143
	2560	25347	2005

III.

FORGÓ TŐKE SZÁMLÁJA.

B e v é t e l :

1. Az 1876-ik évről maradt pénzkészlet	1536	frt.	36	kr.
2. Alapítványi és takarékpénztári kamatok	1800	frt.	81	kr.
3. Oklevelek díja	882	„	—	„
4. Helybeli tagok évdíjai	3945	„	—	„
5. Vidéki tagok évdíjai	9940	„	—	„
6. Helybeli tagok évdíj-hátralékai	45	„	—	„

7. Vidéki tagok évdij-hátralékai	159	frt.	—	kr.	
8. Előre fizetett tagdíjak	418	„	50	„	
9. Előfizetések és elárusított kiadványok	1251	„	83	„	
10. A füzetes vállalat bevételei	1267	„	80	„	
11. Hirdetések	195	„	90	„	
12. Felülfizetés	1	„	05	„	
13. Vegyesek	20	„	45	„	19927
Összes bevétel					<u>frt. 34 kr</u>
					21463 „ 70 „

K i a d á s :

1. A „Természettudományi Közöny“ kiállítására	6269	frt.	81	kr.	
2. Népszerű előadásokra és füzetes vállalatra	1805	„	74	„	
3. Könyvtárra	2233	„	75	„	
4. Oklevelek kiállítására	175	„	60	„	
5. Kisebb nyomtatványokra	240	„	20	„	
6. Irodai költségekre	155	„	59	„	
7. Póztai költségekre	351	„	41	„	
8. Szállásbér, 6 évnegyedre	1633	„	—	„	
9. Bútorokra	312	„	65	„	
10. Fára és világításra	357	„	12	„	
11. Rendkívüli kiadásra (az 50-es években elköl- tött alapítv. visszatérítésére)	722	„	40	„	
12. Tiszti díjazásra	3474	„	74	„	
13. Szolgák fizetésére	1005	„	—	„	
14. Pályadíj	100	„	—	„	
15. Hirdetésekre	172	„	64	„	
16. Vegyes	201	„	74	„	19371
Pénztári készlet 1877 végén, mint egyenlítő összeg					<u>frt. 27 kr.</u>
					2092 „ 43 „

IV.

ORSZÁGOS ÉRDEKŰ KUTATÁSOK ÉS KÖZLEMÉNYEK SZÁMLÁJA.

B e v é t e l :

1. Az 1876-dik évi maradék az országos segélyből	6685	frt.	25	kr.	
2. Semsey Andor úr adományából (1875-ről)	750	„	—	„	7535
3. Az 1877-dik évi országos segély	4000	„	—	„	
4. Visszatérített előleg	40	„	—	„	4040
Összes betétel					<u>frt. 25 kr</u>
					11575 „ 25 „

K i a d á s :

1. Kerpely Antal úrnak „A vas és legfontosabb vegyületei“ című munkája tiszteletdíjának vég-részlete	1000	frt.	—	kr.	
2. Herman Ottó úrnak „Magyarország pókfaunája“ című munkája 2-ik kötetének tiszteletdíja fejében	500	„	—	„	
3. „Steinmetz és Bornemann“ czégnak a Kerpely-féle munkához készített fametszetekért	125	„	35	„	
4. Morelli Gusztáv úrnak a Lóczy-féle „A baráthegyi barlang“ című munkához készített fametszetekért	56	„	—	„	
5. A Franklin-társulatnak a Kerpely-féle „A vas és legfontosabb vegyületei“, — a Barsch Samu-féle „A rotatoriák“ című, — továbbá a dr. Kosutány-féle „A magyar dohányok vegytani és növényélettani vizsgálata“ című munkák nyomtatásáért	1134	„	20	„	
6. Könyvkötőnek a Bartsch-féle és Kerpely-féle munkák kötéseért	120	„	—	„	2935
Egyenlítő összeg, készpénzben					<u>frt. 55 kr.</u>
					8639 „ 70 „

Természettudományi Közöny. X. kötet 1878.

V.

KÖNYVKIADÓ VÁLLALAT.

1) Az I-ső cyklus (1872—74) számlája 1877-ben.

Bevétel: az 1877-ik évben összesen	923	frt.	47	kr
Kiadás: tiszti díjazásokra	127	"	20	"
Maradt készletül s alapítványul iratott	796	"	27	"

2) A II-ik cyklus (1875—77) számlája 1877-ben.

Bevétel:

1. 1876-ik évről maradt pénzkészlet	2576	frt.	89	kr.
2. A m. tud. akadémiától a könyvkiadó vállalat se- gélyezésére megszavazott összegből	2000	frt.	—	kr.
3. 1877. évben lefizetett évdíjak	6715	"	—	"
4. Bekötési díjak	1209	"	50	"
Összes bevétel	12501	"	39	"

Kiadás:

1. Fordítói és revisori tiszteletdíjakra	1447	frt.	—	kr.
2. Nyomatási költségekre	3269	"	29	"
3. Műmellékletek- és fametszetekre	314	"	37	"
4. Bekötésekre	1028	"	80	"
5. Kisebb nyomtatványok, szállítás, vegyesek	383	"	86	"
6. Tiszti díjazásra és szolgálata fizetésére	1563	"	17	"
Levonván a kiadást a bevételből, marad 1877 végén <i>pénztári készletül</i>	4494	"	90	"
	8006	frt.	49	kr

VI.

ÖSSZESÍTETT VAGYON-KIMUTATÁS.

a) Alaptőke:

1. Kötelezvényekben	1143	frt.	—	kr.
2. Értékpapirokban, névleges értékben	24822	"	50	"
3. Készpénzben	120	"	75	"
	26086	frt.	25	kr.

b) Forgótőke:

1. Készpénz, mint pénztári maradék 1877. végén	2092	frt.	43	kr
Az összes tiszta vagyon az 1877. év végével	28178	"	68	"
Összehasonlítva az 1876. végén kimutatott tiszta vagyonnal	24845	"	68	"
Az 1877-ik évi vagyonszaporodás	3333	"	—	"

(Az itt kimutatott tiszta vagyon összegén, 28178 frt. 68 kron felül, rendelkezik a könyvkiadó vállalat 2-ik cyklusa 4494 frt. 90 kr. készlettel s az országos érdekű kutatások és közlemények számlája 8639 frt. 70 kr. készlettel.)

Kelt Budapesten, 1877-ik évi december 31-én.

LEÜTNER KÁROLY,
pénztárnok.

*A választmány részéről kiküldött szám-
és pénztárvizsgáló bizottság:*

DAPSY LÁSZLÓ, s. k.
LENGYEL BÉLA, s. k.

*A közgyűlés részéről kiküldött szám-
és pénztárvizsgáló bizottság:*

EGRESY REZSŐ, s. k., GHYCZY GÉZA, s. k.
SOMOGYI RUDOLF, s. k.

Elnök a könyvtárnoki és pénztárnoki jelentésekkel kapcsolatban jelenti, hogy a választmány a közgyűlést megelőzőleg a múlt évi számadásokat és a pénztárat, valamint a könyvtárat is saját kebeléből kiküldött bizottságok által megvizsgálta. A számadásokat és a pénztárat azonkívül az a háromtagú bizottság is megvizsgálta, melyet a múlt évi közgyűlés, kebeléből e célra ki-nevezett.

E vizsgáló bizottságok jelentését, melyek két elsejéről már a legutóbb tartott vál. ülés is tudomást vett, a titkár felol-vassa.

1. Dapsy László és Lengyel Béla urak, mint a választmány által a számadások és a pénztár megvizsgálására kiküldött bizottsági tagok a pénztárnok eredeti számadásainak hitelesítő lapjára kö-vetkező nyilatkozatot írtak: „A k. m. Ter-mészettud. Társulat fennebb előadott (1877-iki) pénztári kimutatását a megfelelő köny-vekkel, értékpapirokkal és pénztárkészlettel összehasonlítva megvizsgálván, azt minden részleteiben helyesnek találtuk. Budapest, 1878. jan. 9-én.”

2. Dr. Wartha Vincze, b. Eöt-vös Lóránd, Somogyi Rudolf és Dr. Bene Rudolf urak, mint a könyv-tár megvizsgálására kiküldött bizottsági ta-gok, következő jelentést terjesztették elő: „Alulírott bizottság a könyvtár megvizsgálá-sára kiküldetvén, f. évi január 9-én a társulat helyiségeiben felállított könyvtárt, a hozzá tartozó főleltárt és czédula-kataló-gust tüzetesen megvizsgálta és mindent a legnagyobb rendben talált. A t. választmány által elrendelt csoportosítás és számozás most már teljesen be van fejezve, mi által a könyvtár használata, a könyvek gyors kiadása stb. nem csekély mértékben van könnyítve. Budapest, 1878. jan. 12-ikén.”

3. Ghyczy Géza, Somogyi Rudolf és Egressy Rezső (pótag, miután Domániczky István akadályozva volt), mint a számadások és a pénztár megvizsgálására az 1877-ik évi jan. 17-én tartott közgyűlés kebeléből kiküldött bizottság, a pénztárnok eredeti számadásai-nak hitelesítő lapján a következőleg nyilat-koznak: „Alulírottak, mint a közgyűlés ál-tal a számadások és a pénztár megvizgálá-sára kiküldöttek, úgy a számadási köny-veket, mint a pénztári készletet s az érték-papirokat megvizsgáltuk; a számadást rend-ben s a pénztári készletet és értékpapiro-kat a számadásilag kimutatott mennyiségben hiány nélkül találtuk. Budapest, 1878. jan. 10-ikén.”

E jelentések felolvasása után az elnök következő kérdést intézi a közgyűléshez: 1. „Van-e valakinek az imént felolvasott tisztí jelentésekre észrevétele?

Miután senki észrevételt nem tesz, kéri az elnök: 2. Tudomásul veszi-e a t. közgyűlés a tisztí jelentéseket?

A közgyűlés a tisztí jelentéseket tudomásul veszi.

Elnök előterjeszti, hogy ha a közgyűlésnek nincs ellenére, a választmányi tagok választását most tartaná czélszerűnek megej-teni, amennyiben míg a napirend többi tárgyai letárgyaltatnak, a szavazatszedők is elké-szülhetnek a választás eredményével.

Elnök szavazatszedőkül Dr. Bene Rudolf elnöklete alatt H o i t s y P á l és B ä u m e l Ede urakat nevezi ki és az ülést a szavazatok beadásának ideje alatt felfüg-geszti.

Rövid szünet után elnök az ülést is-mét megnyitja s a napirend hátralevő tár-gyaira tér.

Titkár jelentést tesz a múlt évi pályá-zatok eredményéről. Az 1876. évben kitü-zött vegytani pályázatra a kitűzött határ-ídig egy pályamű érkezett a következő jelíggel: „Variae sunt nempe annorum constitutiones . . .” — A munka meg-bírlására a választmány T h a n K á r o l y és P l ó s z P á l urakat kérte fel, kik a következő bírálatokat nyújtották be:

1) M. tisztelt választmány! A Schuster-alapból előbb 1875-ben és ismételve 1876-ban múlt évi október 31-ikére terjedő ha-táridőre kitűzött vegytani pályakérdésre: „Vizgáltassék meg összehasonlítva Budap-est lakottabb részeiben a talaj levegőjének vegyalkata, különösen annak élely, légeny és kénsavtartalma, úgy hogy a vizsgálat eredményét közegészségi szempontból érté-kesíteni lehessen”, egyetlen pályamű érkezett be következő jelíggel: „Variae sunt nempe annorum constitutiones, s a t.

A beadott pályamű 179 kis quartlapra terjed, egy észlelési naplóból és hat graphi-kus táblából áll. Szerző a bevezetésben a talajlégvizsgálatok célját fejtegeti és az idevágó eddigi irodalom és eredmények át-tekintését adja. Ezek után közegészségi szempontból alaposan indokolja, miért vá-lasztotta a vizsgálati állomásokat a követ-kező négy ponton ú. m. a vegytani intézet, az üllői-, a Károly- és az új-épületi-kaszár-nyák udvaraiban. A vizsgálatok 1-, 2- és 4 meternyi mélységre vonatkoznak. Miután a talaj eléghető részei, a szervi szén és légeny, továbbá a légenysav és ammoniak mennyisége meghatározattak, megállapította szerző különféle időben és mélységben az élely, szénsav és légeny viszonyait. Külö-nös gondot fordított szerző arra, hogy a talaj-levegőben a szénsavat, naponkint több-ször eszközölt rendszeres kísérletek által meghatározza, mi épen közegészségi tekin-tetben, a legfőbb fontosságú. A több

mint 2000-re menő, legkülönfélébb körülmények közt eszközölt szénsavmeghatározásokból vont eredményekét tételben foglalja össze, melyek kapcsolatban a később lehozott következtetésekkel közegészségi szempontból közvetlenül értékesíthetők.

Szerző továbbá beható alapossággal, külön kísérletek alapján fejtegeti a talajlevegő szénsavának eredetét, és az eredményre jön, hogy az főképpen a szervi anyagok korhadása és rothadása által a talaj közvetítése folytán keletkezik, és mint ilyen a talajban történő fizikai és chemiai változásoknak leghelyesebb mértéke közegészségi tekintetben. Behatóan tanulmányozta e fontosságánál fogva a talaj hőmérsékének, nedvességének, átjárhatóságának, továbbá a szervi anyagok minőségének és mennyiségének befolyását a talaj levegő szénsavtartalmára. Ezek alapján következtetéseket von szerző a szervi anyagok bomlásának fokára a budapesti talajban a lefolyt két év alatt, valamint a talajlég hullámlására, végre átáramlására a szabad légkörbe és a lakások belsejébe.

Noha szerzőnek eszmékben dús következtetési helylyel közel, azonban csak igen gyéren, talán kevésbé túl is mennek azon határon, melyet a pályázat és egyes esetekben a kísérletek száma és a módszerek szabotossága korlátoz, a munka egészben és lényegében véve igen kitünő monographiának tekintendő. Szerző nemcsak hogy a pályakérdést remekül oldotta meg, hanem annál többet is tett, a mennyiben nemcsak adatokat szolgáltatott hanem azokat nagyrészt már közegészségi tekintetben is értékesítte. Az emelkedettebb szempontból megállapított vizsgálati tervzet, a kísérleti adatok szabotossága és sokoldalúsága, és azoknak következetes és rendszeres keresztülvitele által e pályamű a kitűzött célznak teljesen megfelel; sőt közegészségi fontosságán kivül a kóroktanra, a növényphysiologiára, a mezőgazdaságra és meteorologiára nézve nemcsak becses adatokat szolgáltat, hanem azok körére vonatkozólag részben kiválóan értékesíthető új nézőpontokat is tár fel.

Ezen alapokon alulírott a pályaművet nemcsak elfogadandónak tartja, hanem, ha a szerző beleegyezik, ajánlja, hogy az a mellékelt észlelési naplóval, különösen pedig a graphikus táblázatokkal együtt magyar és még egy más művelt nyelven a társulat által adassék ki, szerzőnek pedig a 800 frtnyi jutalom adományoztassék.

Ihan Károly.

2) Tisztelt választmány! A természettudományi társulat tisztelt választmánya által a Budapest talaj levegőjének vizsgálataival foglalkozó: „*Variae sunt nempe . . . effluviis contaminatur. Sydenham.*“ jellegével ellátott pályamunka bírálat végett alu-

lirtnak adatván ki, véleményemet a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

A szóban levő dolgozat, tekintve a nagy számú kísérleti adatot, melyekből a következtetések levonatnak, oly munkálkodás eredménye, mely az idevágó irodalom teljes ismeretével és az ilyenmű vizsgálatoknál alkalmaztatni szokott legjobb módszerek segélyével végeztetett, és mely a kitűzött föladatot annak végső céljára való tekintettel törekedett megoldani. A dolgozatban mind a kérdések föllállítása, mind a irodalom s a nyert adatok fölhaználása szerzőnek ez iránybeli oly szakavatottságáról tanúskodik, mely az eredmények megbízhatóságát és értékét még inkább emeli.

Mindezekből következőleg e munkálat nemcsak a nagyszámú kísérleti adatok alapján felel meg a kitűzött föladatnak, hanem — a mennyiben az ilyenmű vizsgálatok a járvány statistikával kapcsolatba hozva, hivatva vannak a járványok okai fölvilágosítást adni — a föladat e célja szempontjából támadó követelményeknek is elegendet tesz. Miért is azt a pályadíjra méltónak és jutalmazandónak vagyok bátor ajánlani.

Dr. Plósz Pál.

A választmány e bírálatok alapján a 800 frtnyi díjat a munka szerzőjének kiadtni ajánlja.

A közgyűlés a választmány ajánlatát egyhangúlag elfogadja s a díjat a munka szerzőjének kiadtni határozza.

Erre az elnök a jeligés levelet fölbontja, melyből Fodor József egyetemi tanár neve tűnik elő. A közgyűlés a kihirdetést éljenzessel fogadja.

Az országos érdekű kutatások sorrendjében 1878-ik évre *physikai és meteorologiai* kutatások következők, ilyenmű munkák megírására *nyílt* pályázatot hirdet a társulat. (A felhívást lásd a borítékon.)

Titkár előterjeszti, hogy Semsey Andor úr, a társulat nagylelkű alapító és pártoló tagja, a választmányhoz legutóbb következő levelet írtézett:

Igen tisztelt választmány! Tekintettel arra, hogy hazai érczterületeink közül csak igen kevés volt a pontosabb vizsgálatnak tárgya, s másrészt, hogy kívánatos volna hazánk európai hírű érczterületeinek geologiai és főleg petrographiai tekintetből való tudományos megvizsgálása és rendszeres megírása: alulírott az illető szakemberek figyelmét e tárgyra öhajtván irányozni, a k. m. Természettudományi Társulatnak 1200 frt. azaz egyezerkétszáz o. é. forintot ajánl fel pályadíjjul a következő, *nyílt pályázat* útján kitűzendő pályakérdés megoldására:

„*Vizsgáltsék meg tüzetesebben hazánk egy fontosabb, eddig kevésbé, vagy nem tanulmányozott bányaterülete geologiai és petrographiai tekintetben, különös tekintettel a bányászati viszonyokra.*“

A pályázat módozatainak megállapítását, a munka megbírálását, illetőleg a díj odaitélését a társulatra bízom.

Semsey Andor.

Ennél fogva a választmány a fennemlített kérdésre ugyancsak pályázatot hirdet.

Elnök azt hiszi, hogy a közgyűlés érzelmének ad kifejezést, midőn e nagylelkű adományozónak a társulat nevében mély köszönetet mond.

A közgyűlés a köszönetnyilvánításhoz teljesen hozzájárul.

Másodtitkár felolvassa a még függőben levő pályázatokat, melyeket a közgyűlés tudomásul vesz. (Lásd a borítékon).

Titkár előterjeszti, hogy a múlt közgyűlés óta 9 örökítő s 456 rendes tag választatott.

A közgyűlés ezek megválasztását tudomásul veszi.

A jelen 1878 ik évi számadások és a pénztár megvizsgálásával a közgyűlés a maga részéről ismételve Ghyczy Géza, Somogyi Rudolf, és Egressy Rezső urakat bizza meg.

Ezzel az ülés napi rendje ki levén merítve, a netalán teendő indítványokra került a sor.

Dapsy László azon indítványt terjeszti elő, hogy bizza meg a közgyűlés a választmányt, miszerint dolgozzon ki módozatokat, melyek szerint az indítványok a közgyűlésen tárgyalassanak, a mennyiben nem tartja helyesnek a jelenlegi módot, mely szerint minden tagnak jogában áll a közgyűlésen indítványt tenni, úgy hogy az azonnal ott tárgyalassék.

A közgyűlés ez indítványt magáévá teszi s a módozat megállapításával a leendő választmányt bizza meg, úgy hogy ez erről a jövő közgyűlésnek tegyen jelentést.

Brix Iván hosszabb indokolás és fejtegetés után következő indítványt terjeszti elő.

„Mondja ki határozatképen a közgyűlés, hogy a természettudományi kutatás közben felmerülő apróbb, tisztán szaktudományi észleletek rögzítése céljából, nehogy azok megfelelő közeg hiányában feledékenységre menjenek, egy időhöz nem kötött, laza füzetekben megjelenő folyóirat megindítását szükségesnek látja, s a megkívántató intézkedések megtételével a választmányt bizza meg“.

Müller József ez indítványra megjegyzi, hogy a mennyiben szaktudo-

mányi lapjaink a természettudományok minden ágának nyujtanak tért, egy ilyen lap megindítását nem tartja szükségesnek.

Szily Kálmán elmondva, hogy egy ilyen lap megteremtésére nem elég közgyűlési határozat, hanem különösen a megfelelő munkások és szerkesztő kívánataik meg, a mellett, hogy a gondolatot pártolja, kéri a közgyűlést, hogy ezt is bizza a leendő választmányra, hogy az a dolgot megérelve, tegyen a közgyűlésnek jelentést vagy — ha szükségesnek látja — évközben is belátása szerint intézkedjék.

Indítványozó belenyugszik ez ajánlatba.

A közgyűlés ezt elfogadja, s az intézkedéssel a jövő választmányt bizza meg.

A szavazatszedő bizottság ez alatt a szavazatok összeszámításával elkészülvén, annak elnöke a választás eredményeit következőkben terjeszti elő:

Beadatott összesen 70 szavazat.

Választmányi tagokká választottak:

Allattanra: Frivaldszky János 64, Herman Ottó 54, Kriesch János 67, Margó Tivadar 62 szavazattal; azonkívül Emich Gusztáv 12, Károli (Karl) János pedig 8 szavazatot kapott.

Ásvány- és földtanra: Hantken Miksa 52, Krenner József Sándor 63, Szabó József 66, Inkey Béla 43 szavazattal; azonkívül Hofmann Károly 24, Zsigmond Vilmos pedig 23 szavazatot kapott.

Élettanra: Jendrássik Jenő 44, Plósz Pál 48, Thanhoffer Lajos 66, Fodor József 45 szavazattal; azonkívül Hirschler Ignác 43, Miháلكovich Géza pedig 22 szavazatot kapott.

Növénytanra: Dapsy László 52, Jurányi Lajos 66, Klein Gyula 61, Schuch József 46 szavazattal; azonkívül Borbás Vincze 45, Staub Mór 17 szavazatot kapott.

Természettanra: Bárány Eötvös Loránd 66, Schenzl Guidó 60, Sztoczek József 64, Schuller Alajos 46, szavazattal; azonkívül Kon Gyula 1, Jedlik Ányos 17, Somogyi Rudolf 9 szavazatot kapott.

Vegytanra: Hidegh Kálmán 42, Lengyel Béla 66, Wartha Vincze 65, Say Móricz 48 szavazattal; azon kívül Nendtvich Károly 38, Pillitz Vilmos 11 szavazatot kapott.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.